

Árgangur:	9. bekkur	Námsgrein	Samfélagsgreinar
Tímabil:	2026–2027	Kennarar:	Júlíus Jóhannesson og Ottó Valur Leifsson

Áhersla árgangsins:

Dýpkun: landafræði á fyrri hluta árs og saga á þeim síðari.

Í 9. bekk aukast kröfur um tengingar og greiningu. Nemendur bera saman, túlka kort og heimildir, greina orsök og afleiðingu og taka meiri ábyrgð á vali upplýsinga og framsetningar.

Lykilhæfni / vinnulag:

Að nemendur:

- Geti aflað upplýsinga úr fleiri en einni heimild, túlkað þær og nýtt markvisst í verkefnum.
- Geti borið saman samfélög og sjónarhorn og útskýrt tengsl orsaka, afleiðinga og aðstæðna.
- Geti miðlað niðurstöðum með viðeigandi gögnum, kortum, heimildum og rökstuðningi.
- Geti nýtt leiðsögn og sjálfsmat en tekið aukna ábyrgð á skipulagi og gæðum eigin vinnu.

Matsflokkar og leiðbeinandi vægi:

Matsgögn safnast fyrir hvern flokk yfir skólaárið. Einstök hæfniviðmið og æfingar eru notuð til að byggja upp hæfnina, en mat er tekið saman á flokkastigi. Vægið er leiðbeinandi meðan innleiðing nýs matskerfis standur yfir.

Matsflokkur	Vægi	Áhersla í árganginum
Vinnulag	20%	Miðlun, upplýsingalæsi og samanburður sjónarhorna.
Sjálfsmynd	10%	Sjálfsþekking, markmið og ábyrgð á eigin námi.
Siðferði og trú	20%	Trú, menning, lífsviðhorf og áhrif trúar á samfélög og sögu.
Borgaravitund	10%	Ábyrgð og geta til aðgerða, einkum í tengslum við sjálfbærni og samfélagsmál.
Saga	20%	Heimildir, Íslandssaga, styrjaldir, tengsl fortíðar og samtíma.
Jörðin okkar	20%	Kortalestur, auðlindir, neysla og áhrif mannsins

Lýsing og skipulag náms:

Í 9. bekk er landafræði meginefni fyrri hluta skólaárs og saga þess síðari. Landafræðin dýpkar kortalæsi og vinnu með samfélög, auðlindir, neyslu, umhverfisáhrif og sjálfbærni. Í söguhlutanum vinna nemendur með heimildir og sjónarhorn, breytingar á samfélögum, heimsstyrjaldir, Ísland og tengsl fortíðar við samtímann. Siðferði, trú og borgaravitund fléttast inn í viðfangsefnin.

Helstu lotur skólaársins:

Lotur	Tímabil	Matsflokkur
Námstækni og sjálfsþekking	Ág.–sept.	Sjálfsmynd og vinnulag
Kort, samfélög og lífsaðstæður	Sept.–okt.	Jörðin okkar
Auðlindir, neysla og sjálfbærni	Okt.–nóv.	Jörðin okkar og Borgaravitund
Trú, menning og ábyrgð í heiminum		Siðferði og trú
Saga – heimildir og sjónarhorn		Saga + Vinnulag
Heimurinn breytist		Saga

Kennsluaðferðir:

- Stuttar innlagnir og sameiginlegar umræður þar sem hugtök og samhengi eru skýrð.
- Einstaklings- og hópverkefni, samanburður, aðstæðugreining, heimildavinna og skapandi miðlun eftir viðfangsefnum.
- Leiðsagnarnám með skýrum markmiðum, fyrirmyndum, samtali, sjálfsmati og tækifærum til að endurskoða vinnu.
- Kröfur um sjálfstæði, heimildanotkun, greiningu og rökstuðning aukast stig af stigi frá 8. til 10. bekk.

Námsgögn:

- Námsbækurnar „Um víða veröld – Jörðin“ og valdir kaflar úr „Styrjaldir og kreppa“
- Valið sögulegt ítarefni.
- Kort, gröf, ljósmyndir og sögulegar heimildir.
- Fræðslu- og heimildamyndir, fréttir, vefefni og efni frá kennara á Google Classroom.

Námsmat / skil á verkefnum:

- Leiðsagnarmat byggist á samtali, námsmarkmiðum, fyrirmyndum, sjálfsmati og næstu skrefum.
- Lokamat byggir á völdum matsgögnum sem tekin eru saman eftir matsflokki og leiðbeinandi vægi. Ekki er gefin sérstök einkunn fyrir hvert hæfniviðmið; þáttaka/„virkni“ er aðeins metin þegar hún er hluti skilgreindrar hæfni.
- Dæmi um matsgögn eru kort- og samanburðarverkefni, sjálfbærniverkefni, verkefni um trú og menningu, heimildagreining, verkefni um stríðsár/Ísland og verkefni sem tengir fortíð við samtímann.
- Skólaárið 2026–2027 er innleiðingarár á nýjum matskvarða. Við lokamat er unnið með kvarðann samkvæmt innleiðingu skólans og endanlegum leiðbeiningum MMS.